

Focení s princem

„Takže ty jsi princ?“ vykulila Berenika na Soběslava oči.

„Jsemť králův syn,“ zdůraznil kluk pyšně.

„Já myslel, že čeští králové bydlí na Pražském hradě,“ namítl Bertík. „Aspoň takhle nám to paní učitelka říkala.“

„Tak jest. Ale před patnácti lety se otec můj se strýcem Jaromírem do takové různice dostal...“

„Do různice?“ nechápal Bertík.

„Myslí tím, že se pohádali,“ špitl Bertíkovi do ucha Ďasík, ale vidět ho nebylo.

„...až prohlásil, že pod jednou střechou s ním žítí nebude. Za sídlo knížecí, a teď už i královské zvolil Vyšehrad,“ vysvětloval králův syn.

„Aha,“ pokývala Berenika hlavou, „takže teď bydlíte tady.“

„Ano, byť stále je tu co zvelebovati. Královský palác stojí nad skálou a jest obehnán příkopem. Ale vidíte, že příkop byl kameným mostem překlenut. Otec taktéž dal velký kostel svatého Petra stavěti...“

„A Pavla,“ špitl Ďasík dětem do ucha. „Dneska se mu říká kostel svatého Petra a Pavla.“

„A pak několik dalších kostelů pro chudé zbudovati přikázal,“ mlel dál Soběslav. „Třeba rotundu svatého Martina, na kterou hledíte. Prý tahle stavba věky přetrvá. Ale není zde ještě vše dokončeno. Královská korunovace se ovšem dle tradice uvedení panovníka na vladařský stolec na Pražském hradě odbývala.“

„Ten kluk se pořád jenom chlubí,“ zašeptal Bertík Berenice nespokojeně.

„A co otec tvůj užitečného činí?“ obrátil se Soběslav na Bertíka.

„Náš táta je ajťák. Pracuje hlavně na programech do mobilních telefonů. Ale tomu bys nerozuměl,“ mávl Bertík přezíravě rukou.

„Toť podezřele zní. Možná bych měl otce tvého k výslechu předvolati.“

„Radši ne,“ řekla honem Berenika. „On věčně nemá čas.“

„Jako ten můj. Ovšem matka Svatava mě všelikou pozorností zahrnuje. Bratří a sestry už dospělosti dosáhli. A mě matka stejně v největší oblibě chová.“

Vtom se Soběslavovi za zády objevili Ďasík s Ďáblíkem. Posušky dávali sourozencům najevo, že už je potřeba rozhovor s královským synem ukončit.

„Hele, mohla bych se s tebou vyfotit, Soběslave?“ napadlo Bereniku. „Jinak mi holky nebudou věřit, že jsem si povídala s princem.“

„Vyfo... cože to pravíš?“

„Vyfotit. Mobilem. Brácha nám udělá portrét.“

Soběslav nic nechápal, ale Berenika už Bertíkovi cpala do ruky svůj telefon. Postavila se vedle Soběslava, objala ho kolem ramen a přikázala mu:

„Řekni sýr.“

„Sýr? Proč sýr?“ podivil se Soběslav. „Jestli hlad pociťujete, nechám vám v hradní kuchyni krmiti pro chudé připravit. I sýr zajisté máme.“

„Není třeba,“ mávla Berenika rukou a mrkla na Bertíka. „Máš to?“

Pak zkontrolovala záběry. Soběslav jí v údivu nahlížel přes rameno.

„Toť miniatura hodná nejlepších mistrů, kteří rukopisy iluminují.“

„Myslí tím, že do nich kreslí obrázky,“ špitl jim do ucha Ďáblík.

„Dej mi tu malbu malou, já ji matce ukážu,“ rozkázal Soběslav.

„To nejde. To je můj mobil.“

„Přikazuji ti!“ vykřikl Soběslav a vytrhl Berenice předmět z ruky.

„No teda! Naval ho zpátky!“

Berenika se chtěla na Soběslava vrhnout, ale chrlič ji zadrželi. Popadli děti a spěchali s nimi ke vstupu do rotundy svatého Martina.

„Nejvyšší čas přesunout se dál. Chyťte se za ruce!“ přikázal Ďasík.

Vzduchem zavířil prach vyšehradského staveniště a v příští vteřině děti zmizely Soběslavovi z očí.

Čí je to most?

„A jsem bez mobilu. Fakt bezva,“ mračila se Berenika.

Zvířený prach jim zvolna klesal k nohám. Bertík kýchl a zvědavě se rozhlížel.

„Kde to jsme?“

„Zpátky dole u Vltavy. Tentokrát v roce 1159. Stačí ujít pár kroků a ocitneme se na místě budoucího trhu. V dnešní době se mu říká...“

„Staromák!“ tipnul si Bertík.

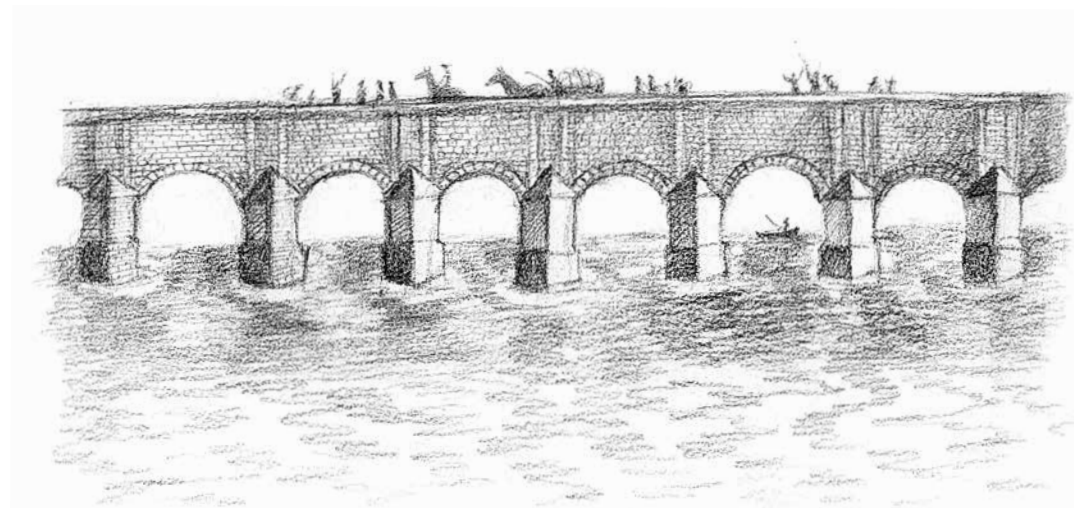
„Máš pravdu. Brzy tady vznikne Velký rynek, později Staroměstské náměstí,“ přikývl Ďasík.

„Jé, právě se staví Karlův most, podívejte!“ upozornila Berenika. Ale Ďasík ji vyvedl z omylu.

„Kdepak Karlův, ten vznikne až o dvě stě let později. Tenhle, co tu začínají italští zedníci budovat, se jmenuje Juditin.“

„Je to první kamenný most na českém území,“ dodal Ďáblík.

„A můžete mi věřit, protože já o kamenných stavbách něco vím. Já mám totiž kameny v malíku, hehehe.“

„Kdo byla ta Judita?“ zajímalo spíš Bereniku. „Taky nějaká královna?“

„A víš, že ano? Právě před rokem ji a jejího muže Vladislava korunovali. Vladislav II. byl po Vratislavu II. druhým českým králem. A Judita byla jeho druhá manželka.“

„Samé dvojky,“ poznamenal Bertík.

„Takže Vladislav II. byl syn Vratislava II.?“ vyzvídala Berenika.

„Ne, byl to jeho vnuk. A navíc mezi prvním a druhým českým králem se na trůnu vystříдалo šest knížat.“

„Tolik?“ vyjekla Berenika.

„No jo, historie je často hodně složitá,“ ušklíbl se Ďáblík. „To aby se z ní ve škole dobře dostávaly pětky,“ dodal poťouchle.

„Já pětky nedostávám!“ ohradila se Berenika a plácla ho do zad, až ji prsty na jeho kamenném těle zabrněly. „Jauvajs! Ty jsi ale tvrdolín!“

Ďáblík se pobaveně pochechtával. Zato Bertíka mezitím zaujala velká skupina lidí a mul obtížených zavazadly. Mířili přes rozlehlé prostranství k jakési vyvýšené stavbě za dřevěnou hradbou obehnanou příkopem.

„Karavana cizích kupců,“ ukázal na skupinu Ďasík. „Jdou do Týna. To je opevněný kupecký dvůr. Všichni cizinci se tam musí nahlásit, uskladnit tam zboží a zaplatit poplatek. Clo neboli ungelt. Za to se jim a jejich zboží dostane ochrany od panovníka. V Týně si mohou odpočinout, najíst se a vyspat.“

„Nebo vyléčit své nemoci,“ doplnil Ďasík Ďáblík. „V ohrazeném dvoře je kostel i špitál pro nemocné.“

„Takže něco jako hotel,“ usoudil Bertík. „Mají tam restauraci, hotelový sejf, doktora a další služby. Možná i bazén a masáže. Já bych se chtěl podívat dovnitř.“

„Já taky. Třeba si tam koupíme nějaký suvenýr,“ plánovala Berenika.

Ďasík s Ďáblíkem na sebe vesele mrkli a šikovně přistrčili děti k cizí karavaně. Všichni pak nepozorovaně prošli rovnou do Týna.

Koláče z Týna

Uvnitř panoval čilý ruch. Jedna skupina zboží nakládala, druhá vykládala. Sluhové se starali o koně, jiní vodili hosty do krčmy stlučené z prken nebo do míst určených k spaní. Na zemi vydlážděné oblázky se válela sláma a v rozích to podezřele páchlo.

„Tady by naše máma asi o dovolené bydlet nechtěla,“ ohrnul Bertík nos.

Kolem pobíhali lidé v roztodivném oblečení a neustále se o něčem dohadovali nejrůznějšími jazyky.

„Vůbec nikomu nerozumím,“ zlobila se Berenika. „A to jsem na angličtinu fakt dobrá.“

„Tihle mluví německy, polsky, italsky, arabsky...“ vysvětlil Ďáblík.

„A co prodávají?“

„Sůl, koření, cizokrajné ovoce...“

„To všechno známe,“ ohrnula Berenika nos.

„Drahé látky, šaty, šperky z dalekých krajů, jantar, blýskavé meče a dýky s rukojetí vykládanou perletí...“

„A na ty zase nemáme,“ posmutněl Bertík. „Co aspoň něco k jídlu?“

Kolem zrovna přeběhl muž s táčem plným koláčů. Dětem zavoněly pod nos, až se jim sbíhaly sliny. Berenika vytáhla z batůžku peněženku.

„S tou to radši ani nezkoušej,“ zarazil ji Ďasík.

„Nebo tě strčí do klády, že nabízíš falešné peníze. I ruku by ti mohli useknout!“ strašil ji Ďáblík.

„A co když místo peněz nabídneme něco jiného?“ napadlo Bertíka. „My si s klukama o přestávce měníme autíčka.“

„Ty máš s sebou autíčko?“

„Ne,“ přiznal Bertík. „Ale mám v batůžku pláštěnku!“

„Možná by se dalo něco zkusit,“ zamyslel se Ďasík a vylezl na střechu. „Navlékni si pláštěnku. Až půjde pekař zase kolem, pískněte.“

Bertík se sotva stihl obléct a už se pekař vracel. Berenika pískla. Pekař se zarazil. V tu chvíli na něj i na Bertíka dopadla pořádná sprška vody.

„No toto, no toto...“ blekotal pekař a vyklepával si z vlasů vodu.

Ovšem Bertík se hned začal v pláštěnce nakrucovat. Pak ji svlékl a ukazoval pekaři, že on zůstal úplně suchý.

„Toť vskutku pláštík řádný. Zač by stál?“ neodolal pekař.

„Čtyři koláče,“ vyhrkl Bertík.

„A co škorně?“ zkoušel to ještě pekař.

„Škorně?“ nechápal Bertík.

„Tak říká tvým botám,“ špitl mu do ucha Ďáblík.

„Aha. Škorně nedám,“ zavrtěl Bertík hlavou. „Jenom pršiplášť.“

„Dobrá. Nuž, máš ty koláče mít,“ zamnul si pekař ruce a odběhl.

Za chvíli byl zpátky. Chňapl po pláštěnce a podal Bertíkovi košíček se čtyřmi velkými koláči politými medem a sypanými mákem. Bertík se chutě zakousl do prvního, Berenika do druhého. Zato Ďasík s Ďáblíkem si ani nepřivoněli.

„My nemůžeme,“ vysvětloval Ďáblík.

„Proč ne?“ zeptala se Berenika.

„Víš, co by bylo za malér, kdybychom pak místo obyčejné vody chrlili vodu s medem a mákem?“ durdil se Ďasík. „Představ si těch ulepených a kropenatých lidí dole na ulici.“

„Náhodou...“ mudroval Bertík, „mně by se líbilo, kdybyste seděli u nás doma na střeše a chrlili třeba malinovku.“

„Nebo kakao,“ přidala se Berenika.

„Nebo brokolicovou polívku,“ zasníl se Bertík.

„Ne, brokolicovou ne,“ zarazila ho Berenika. „Tu nesnáším. Radši houbovou. Víš, tu co dělá babička.“

Děti sluply i druhé dva koláče a pak se zvědavě ohlédly na usmívajícího se Ďasíka s Ďáblíkem.

„Tak kam teď?“

Se zvonkem na krku

„Co se třeba přesunout do dalšího století?“ nadhodil Ďasík.

„To znamená...“ Berenika chvíli počítala, „do třináctého?“

„Přesně tak,“ kývl Ďáblík. „Osobně bych doporučoval prožít trochu strachu, co říkáte?“

„No... nevím,“ nezdálo se to Berenice.

Ale Bertík nadšeně souhlasil.

„Jo! Mrkneme se do mučírny. Nebo do hladomorny!“

„To se ti to mluví, když máš v žaludku dva ohromné koláče,“ posmíval se mu Ďáblík. „Jenže strach nemusí být jen z katovského pacholka.“

Ďáblík mrkl na Ďasíka a společně postrčili děti k jedné ze dvou bran Týna. Bertík s Berenikou se chytily za ruce a kolem se zvedl prašný vír.

„Ale to nejsme v Praze,“ usoudil Bertík, když jim prach klesl k nohám.

Před nimi stál jediný dům s přiléhající kaplí a o kus dál bylo vidět hřbitov.

„Ale to víš, že jsme v Praze. Přímo na místě, kde Karel IV. za šedesát šest let založí Nové Město pražské,“ ujistil chlapce Ďasík. „Dá tu vybudovat tři velká tržiště, která se dnes jmenují Václavské náměstí...“

„To znám!“ přerušil ho Bertík. „Tam je Národní muzeum! A socha svatého Václava na koni!“

„...Senovážné náměstí a Karlovo náměstí, které je dodnes největší v České republice.“

„Dobře, ale proč jsme tu teď?“ divila se Berenika. „Proč jsme sem nepřišli, až tu bude všechno postavené?“